

DET NATUR- OG BIOVIDENSKABELIGE FAKULTET
KØBENHAVNS UNIVERSITET
INSTITUT FOR IDRÆT OG ERNÆRING, NEXS

Integration i Foreningen Shahrazad

En opgave om at fremme integrationen for svagtstillede etniske minoritetskvinder

**Social Integration og Idræt
Københavns Universitet
Institut for Idræt og Ernæring**

Eks.nr.: 18

Afleveringsdato: 17.juni 2016

Anslag: 23.971

Integration i Foreningen Shahrazad

Indholdsfortegnelse

2. Indledning	3
3. Teori og empiri	3
3.1 <i>Foreningen Shahrazad</i>	3
3.2 <i>Integration – et omstridt begreb</i>	4
3.3 <i>Idræt</i>	6
3.4 <i>Svagtstillede etniske minoritetskvinder</i>	6
3.3 <i>Opsamling: Integration i Foreningen Shahrazad</i>	6
4. Metode	6
4.1 <i>Observation</i>	6
4.2 <i>Interview</i>	7
5. Analyse	7
6. Diskussion og perspektivering	12
7. Konklusion	13
8. Litteraturliste	15

2. Indledning

Et øget flygtningepres sætter endnu en gang spørgsmålet om integration af indvandrere højt på den politiske dagsorden. Både i litteraturen og i den politiske debat anses foreningsidrætten som et middel til integration, da denne opfattes som kulturbærer og socialiseringsarena, hvor man lærer om vigtige danske værdier og normer som f.eks. demokrati, lighed, deltagelse og ansvar og samtidig opbygger netværk og relationer i lige og socialt inkluderende fællesskaber (Michelsen La Cour 2011: 255, Bonde & Agergaard 2013: 7; Nielsen 2013: 131; Kulturministeriet 2009). Der er dog generelt færre indvandrere end etniske danskere, der dyrker foreningsidræt og her er især de etniske minoritetskvinder fra ikke-vestlige lande underrepræsenteret (Kulturministeriet 2009; Møller 2010). Samtidig er indvandrere, trods store forskelle internt, kendetegnet ved et lavere uddannelsesniveau og mindre tilknytning til arbejdsmarkedet end etniske danskere (Nielsen 2013: 142-141). Derudover kan flygtninge have oplevet store fysiske og psykiske traumer. De mest svagtstillede blandt disse kvinder vil derfor være i risiko for at stå uden for samfundet i mange sammenhænge.

Dermed er det interessant at undersøge, hvilke muligheder der er for at integrere svagtstillede etniske minoritetskvinder til idræt og derudover belyse, om deltagelsen vil fremme deres integration i det danske samfund. Foreningen Shahrazad tilbyder målrettede motions- og sundhedskurser udelukkende for denne målgruppe med fokus på at fremme deres integration (Foreningen Shahrazad 1). Med dette udgangspunkt undersøger denne opgave følgende problemstilling:

I hvilket omfang fremmer Foreningen Shahrazad svagtstillede etniske minoritetskvinders integration?

3. Teori og empiri

3.1 Foreningen Shahrazad

Foreningen Shahrazad er beliggende på Nørrebro, København. Foreningens kurser er specifikt målrettet etniske minoritetskvinder med forskellige udfordringer. Disse omfatter alt fra psykisk sårbarhed og ensomhed over analfabetisme og sprogproblemer til fysiske sygdomme og indlæringsproblemer (Foreningen Shahrazad 2). Da foreningen er målrettet svagtstillede

kvinder, hører den lovgivningsmæssigt under aftenskoler som handicapundervisning. Kurserne omfatter undervisning i motion, sundhedsfremme og derigennem sygdomsforebyggelse for indvandrere- og flygtningekvinder. Samtidig beskriver Foreningen Shahrazad det som sin mission at *"integrere indvandre og flygtningekvinder, - der har et særligt behov i forhold til indlæring og undervisning, - gennem trygge forløb, der bygger på høj faglig kvalitet, ansvarlighed, engagement og medmenneskelig respekt, således at de kan begå sig i det danske samfund"* (Foreningen Shahrazad 1).

3.2 Integration – et omstridt begreb

Integration betyder i ordets oprindelige forstand at forene adskilte enheder og skabe en helhed (Den Store Danske 2014). Begrebet knytter sig til alle borgere, men vil i denne opgave anvendes i relation til etniske minoriteters integration i det danske samfund. Der tages udgangspunkt i Lise Togeby's definition af integration, som den proces der leder frem mod *"en fælles deltagelse i alle livets gøremål"* (Togeby 2002: 1). Vellykket integration anses dermed som det forhold, at minoriteter deltager på lige fod med majoriteten i alle dele af samfundet. Dette omfatter således arbejdsmarkedet, uddannelsessystemet, i foreningslivet, i politiske beslutninger og i alle livsområder generelt – også idrætslivet (Togeby 2002: 1; Michelsen La Cour 2013: 187).

Dette beskriver nødvendigheden af *integration til idræt*, således at forskelle i idrætsdeltagelse udlignes og alle opnår "deltagelse på lige fod". Samtidig er det dog også vigtigt at se på *integration gennem idræt* og hvorledes idrætten kan hjælpe til at integrere individer til andre dele af samfundet. Med fokus på integrationsprocessen kan der opstilles fire former for integration (Bosswick og Heckmann 2006: 3 & 9-11):

- 1) *Strukturel integration*: beskriver tilegnelsen af rettigheder og tilgængeligheden til samfundets kerneinstitutioner såsom arbejdsmarkedet, uddannelsessystemet, boliger og det politiske system – alle sammen vigtige for en persons socioøkonomiske status og muligheder.
- 2) *Kulturel integration*: beskriver den enkeltes socialiseringsproces, læring og tilegnelse af nødvendige kompetencer for at kunne begå sig i samfundet – herunder sproget.
- 3) *Interaktiv integration*: omhandler social kontakt mellem etniske minoriteter og majoritet gennem sociale relationer, netværk, venskaber, deltagelse i organisationer og for-

eninger mm. Det er ofte en forudsætning for interaktiv integration med kulturel integration, hvor f.eks. tillæringen af sproget er central.

- 4) *Identificeret integration*: omhandler den enkeltes identifikation med værtssamfundet og følelsen af at være en del af fællesskabet samt dele normer og værdier.

De fire former for integration hænger sammen og kan påvirke hinanden, men udtrykker samtidig forskellige processer, der tager forskellig tid. Da strukturel integration ofte kræver politiske tiltag og da identificeret integration er en længere proces, som kræver kendskab til den enkeltes følelser over tid, vil fokus i denne opgave rettes mod kulturel og interaktiv integration. Dette skyldes, at Foreningen Shahrazad for det første er en undervisningsarena og dernæst også en arena for interaktion.

Interaktiv integration finder ikke udelukkende sted i mødet mellem majoritet- og minoritetsgrupper, og hvis man endnu ikke kender sproget, kan det være en hjælp for individets integration at indgå i relationer med folk fra samme gruppe. På sigt vil dette dog kunne hindre interaktionen med majoritetsgruppen (Bosswick og Heckmann 2006: 10). Dette kan nuanceres yderligere med Robert D. Putnams begreb om social kapital, hvor der skelnes mellem *bridging* og *bonding* social kapital. Social kapital er egenskaber ved sociale relationer, der bidrager med en række ønskværdige ting på både samfunds- og individniveau (Putnam 1995: 67). Bl.a. bidrager social kapital til at gøre samfundet mere demokratisk, velfungerende og øger sammenhængskraften (Walseth 2015: 79).

Social kapital opstår gennem netværk og interaktion mellem individer i horisontale, ligeværdige relationer (Agergaard 2013: 69). Der er dog forskel på netværk afhængigt af, om de består af tillid og relationer til en specifik anden, der minder om en selv og dermed betegnes som *bonding*, eller om de består af relationer til en generaliseret anden, hvilket betegnes *bridging* (Walseth 2015: 85; Michelsen La Cour 2013: 201). *Bridging* er mest effektivt ift. at skabe social kapital, men det er dog væsentligt, at de ikke er hinandens modsætninger og at begge udgør sociale netværk og dermed social kapital. Generelt er fokus således på det udbytte, der er for samfundet og samtidig for den enkelte ved at indgå i sociale relationer, fællesskaber, foreninger mm. – relationer, der ligestiller gruppens deltagere på tværs af etniske og sociale skel (Agergaard 2013: 69).

3.3 Idræt

Idrætsbegrebet vil i denne opgave med udgangspunkt i litteraturen defineres som et overordnet begreb, hvor både sport, gymnastik og anden fysisk aktivitet eller bevægelseskultur hører under (Thing & Wagner 2012: 12; Pfister & Hacisoftaoglu 2013: 162) Dermed opfattes undervisning i og udvikling af kropskompetencer, hvor der indgår et fysisk element også som idræt, da dette er grundlæggende kompetencer, der kan være nødvendige for videre idrætsaktivitet.

3.4 Svagtstillede etniske minoritetskvinder

Gruppen af etniske minoriteter i Danmark er langt fra en homogen gruppe. I denne opgave vil begrebet bliver indsnævret til at omfatte etniske minoriteter fra ikke-vestlige lande. Samtidig vil "svagtstillede" anvendes til at betegne den del af de etniske minoritetskvinder, der oplever nogle af de udfordringer, Foreningen Shahrazad beskriver, og dermed både psykiske, social og fysiske problemer i et omfang, der påvirker deres hverdag og indlæring.

3.3 Opsamling: Integration i Foreningen Shahrazad

Da Foreningen Shahrazad udgør en arena, hvor etniske minoritetskvinder kan dyrke idræt sammen, vil det i første omgang være interessant at se på, om foreningen lykkes med at integrere kvinderne *til idræt*, så de deltager i idrætslivet på lige fod med resten af samfundet. Dernæst vil det undersøges, om foreningen udgør en arena for *integration gennem idræt* med fokus på kulturel og interaktiv integration.

4. Metode

For at opnå indblik i Foreningen Shahrazads arbejde, observeres undervisningen den 31.maj 2016, hvorefter der udføres et interview med lederen, Suzzane Sofia Potempa.

4.1 Observation

Hovedformålet med observationen var at opnå forståelse for, hvordan undervisningen i Foreningen Shahrazad udføres og hvilke aktiviteter der laves, så dette kunne anvendes til det efterfølgende mere dybdegående interview. Observationsstudiet blev udført som deltagende observatør (Ottesen 2013: 109) med fokus på stedet, aktørerne og aktiviteterne.

4.2 Interview

Der blev foretaget et semistruktureret ekspertinterview med Foreningen Shahrazads formand, Suzzane, for derigennem at opnå adgang til hendes store viden. Interviewet indeholdte således forberedte spørgsmål, men gav samtidig mulighed for at inkludere nye samtaleemner undervejs (Thing & Ottesen 2013: 76). Dette var vigtigt, da den forudgående observation kunne give anledning til nye spørgsmål. Formålet med interviewet var at opnå en forståelse for, hvordan Suzzane mener, foreningen bidrager til de svagtstillede etniske minoritetskvinders tilværelse, sundhed og integration. Interviewet havde samtidig fokus på foreningens visioner og erfaringer og tog i alt 25 minutter. Spørgeguide og transskribering er vedlagt som bilag.

5. Analyse

Da observationen primært anvendes til at få indblik i typen af aktiviteter og ikke som en del af selve analysens empiri, er det samlede display over observationsstudiet vedlagt som bilag. Tabel 1 viser dog de mest relevante observationer af deltagerne aktiviteter. Efterfølgende vil relevante citater fra interviewet med Suzzane blive præsenteret.

Tabel 1: Observation

Observationer	
Aktører	8 deltagere. De fleste af dem hilser med knus og kys på både hinanden og Suzzane. En deltager udtrykker "jeg vil selv", da det foreslås at tage en stol i brug for at holde balancen. En anden deltager spørger "hvad hjælper den her øvelse" efter at Suzzane har sat dem i gang. Suzzane fortæller om, hvilke muskler og led, det hjælper på.
Aktiviteter	Aktiviteterne styres til dels af Suzzane og til dels af deltagerne selv. Øvelserne er simple og milde og kombineres med læren om, hvilke muskler, de styrker og hvorfor det er vigtigt med øvelsen. Aktiviteterne er bl.a. løb på stedet, mave- og rygbøjninger samt afspænding og udstrækning. Niveauet er tilpasset den enkelte. Suzzane retter på dem, der har brug for det.

Tabel 1 viser, at aktiviteterne hører under den brede idrætsdefinition, idet de indeholder lette træningsøvelser kombineret med læring om kroppen. For at belyse yderligere, om det dermed

kan siges, at Foreningen Shahrazad bidrager til integration til idræt, opsummerer tabel 2 Suzzannes beskrivelse af kvindernes forhold til at komme i foreningen og deres lyst til at deltage i idrætten.

Tabel 2: Integration til idræt

Foreningen Shahrazad	
Integration til idræt	<p><i>[...] kvinderne vendte fuldstændig om på en tallerken, for de vil jo gerne gå her. Det her, det er noget undervisning, de forstår og de kan mærke.. det er jo et sted for dem, altså.</i></p> <p><i>Hun holder fast i at komme her. Og hun er glad for det. Hun giver faktisk også udtryk for det, det gør de fleste kvinder også, altså de bliver jo ved med at komme, og de kommer jo frivilligt. Jeg synes deri, der ligger der da en stor, der er aldrig nogen steder hvor de kommer frivilligt faktisk</i></p> <p><i>Og så føler de ligesom, jamen, at de ligesom bliver behandlet som mennesker. Selvfølgelig vil de gerne indgå i et samfund altså. De vil gerne lave noget. De vil jo også gerne lære noget.</i></p>

Som det ses i tabel 2, beskriver Suzzane undervisningen som et sted, hvor kvinderne føler sig hjemme og at det er "et sted for dem". Dermed får kvinderne mulighed for at deltage i idræt, og der er ikke samme barrierer for kvindernes deltagelse, som der ellers kan findes i idrætslivet. Når Suzzane derudover udtrykker, at "selvfølgelig vil de gerne indgå i et samfund" samt "de vil jo også gerne lære noget", vidner det om, at kvinderne også ønsker at være en del af samfundet uden for foreningen. Dermed er det interessant at undersøge, hvad kvinderne opnår og lærer ved at deltage i undervisningen, hvilket belyses i tabel 3.

Tabel 3: Kulturel integration

Foreningen Shahrazad	
Kulturel integration	<p><i>Samtidig med, så lærer de at kunne klare sig selv. Lærer at være selvstændige. Lærer: hvad kan jeg selv gøre, når jeg har ondt der og der og der. [...] De lærer om sundhed, de lærer om sund kost, de lærer om alt muligt.</i></p> <p><i>Man får faktisk meget ud af at [...] støtte dem i, at de er mennesker og [...] give dem nogle friheder også altså. Fordi så tager de ansvar. Her der tager de ansvar.</i></p> <p><i>Så, men det er jo så også det, de lærer her. At man skal snakke med nogen. Så der får de sådan skubbet [...] de lærer faktisk at snakke dansk, fordi vi snakker dansk her også.</i></p> <p><i>Her, der er de til stede med hud og hår og hjerte og sjæl og det hele. Hvert sekund lærer de noget, fordi de er til stede.</i></p> <p><i>Det er noget med at tage ansvar. Man skal tage ansvar. I sit liv. Og det lærer de.</i></p>

Tabel 3 samler op på, hvilken betydning og effekt Suzzane mener, at undervisningen har for kvindernes socialisering og læring og dermed kulturelle integration. Her lægger hun især vægt på, at det ikke kun handler om at bruge kroppen fysisk, mens de er til stede i foreningen, men også om, at de lærer selv at kunne afhjælpe smerter i kroppen. De opbygger således viden og kropskompetencer, der gør dem mere selvstændige i hverdagen – og de lærer at *”man skal tage ansvar”*. Samtidig understreger Suzzane, at det ikke kun er kropslige kompetencer og viden, medlemmerne opbygger. Ved at komme et sted ugentligt, hvor der tales dansk, lærer de selv at beherske sproget bedre. Hun understreger derudover, at de også lærer *”at man skal snakke med nogen”*, hvilket styrker deres sociale kompetencer og kan hjælpe dem til at opbygge netværk og relationer fremadrettet. Dermed er det også interessant at se på de netværk og relationer, kvinderne indgår i, hvilket præsenteres i tabel 4.

Tabel 4: Interaktiv integration

Foreningen Shahrazad	
Interaktiv (bridging og bonding)	<p><i>Der er et frirum for kvinder, der har det skidt. De passer ikke sammen med andre. En målgruppe, der ligesom har et stort behov for at være sammen med andre, der er ligestillede.</i></p> <p><i>Danske ældre, det her, det er da alt for kedeligt, det der foregår her. Og det der bliver talt om, jamen det ved vi jo alt om altså, de skal jo ud og løbe og marathon-løbe og sådan noget.</i></p> <p><i>(Spurgt til, hvor kvinderne kommer fra) Fra Pakistan, arabiske lande, forskellige arabiske lande. I dag var der Egypten, Libanon, Marokko, Tyrkiet. Øh. Albanien har vi også, eller ja. Og, eller, hvad hedder det, Makedonien. Hende her, hun var fra Kosovo. Jeg skal lige tænke. Somalia har vi også. Iran, Afghanistan, ja.</i></p> <p><i>For det første så repræsenterer jeg jo majoritetsgruppen. For det første. For det andet [...] så er der mange, der taler med danskere der hvor de bor også, fordi de lærer ting her.</i></p> <p><i>Her der lærer hun så også nogle nye at kende, og "søster" kalder hun dem og de har jo så også hinanden, fordi normalt så vil de kun snakke, normalt så vil hun kun snakke med sådan en fra Tyrkiet, det kan jeg godt sige dig, hun skulle ikke snakke med nogen fra arabiske lande eller sådan noget, men det lærer de jo også her. Så du kan tro, de lærer integration, det er så integrerende at være her.</i></p>

I tabel 4 beskriver Suzzane interaktionen i foreningen og hendes erfaring med, hvordan denne er integrationsfremmende. Hun lægger især vægt på vigtigheden af, at det er "et frirum", hvor kvinderne kan mødes med ligestillede og hvor man forstår dem og ikke tvinger dem til noget. Hun påpeger, at danske kvinder og de svagtstillede etniske minoritetskvinder i Foreningen Shahrazad har forskellige behov. De etnisk danske ældre vil synes, at "det er alt for kedeligt", fordi de har større idrætskompetencer fysisk og fagligt og samtidig beskriver hun, hvordan de svagtstillede etniske minoritetskvinder "ikke passer sammen med andre". Det er således et gensidigt behov for ikke at lave undervisningen åben for alle. Men hun lægger også vægt på, at selvom det udelukkende er svagtstillede etniske minoritetskvinder, der kommer, så er dette en heterogen gruppe på tværs af alder og etnicitet. Interaktion med etnisk danske kvinder er begrænset til den, de har med Suzzane, men der er en anden vigtig interaktion, hvor kvinderne danner netværk og relationer til kvinder, de ellers ikke ville have talt med. Der er således

en vis grad af bridging på tværs af etnicitet, men denne er begrænset til udelukkende at være blandt grupper, der alle sammen tilhører minoriteten i Danmark. Der er således ikke bridging på tværs af majoritets- og minoritetsgrupper eller på tværs af sociale grupper, da dette er begrænset til relationen til Suzzane, som udgør en autoritet som foreningens formand og dermed ikke en ligeværdig relation. I stedet er der masser af bonding, da kvinderne udgør den samme socialgruppe og alle sammen tilhører minoriteten i det danske samfund. Deres stærke relationer fremhæves ved, at de kalder hinanden "*søster*". Samtidig lægger Suzzane op til, at det de lærer gennem undervisningen, godt kan styrke kvindernes interaktion med majoriteten, når de "*taler med danskere, der hvor de bor også, fordi de lærer ting her*". Dette viser, hvordan det er nødvendigt med en vis mængde kulturel integration for at opnå interaktiv integration. Samtidig illustrerer det, hvordan det kan være en støtte og hjælp i den første integration at danne netværk med folk der tilhører samme gruppe. Mens dette dog senere kan blive en hæmsko for interaktionen med andre grupper, tyder det på, at kvinderne i Foreningen Shahrazad i visse tilfælde bliver bedre til at indgå i andre relationer ved at indgå i ligestillede relationer i foreningen.

Opsamlende viser analysen, at Foreningen Shahrazad udgør en idrætsarena, som de etniske minoritetskvinder har lyst til at deltage i. Dermed skaber foreningen rammerne for integration til idræt. Samtidig viser interviewet med Suzzane, at kvinderne lærer en masse af at deltage i undervisningen. Dette omhandler både viden om kroppen og sundhed, men også sociale kompetencer og ikke mindst træning i det danske sprog. Derudover er Foreningen Shahrazad et sted, hvor kvinderne danner relationer til personer, de ellers ikke ville snakke med, og mens der kan være tale om bridging på tværs af etnicitet er dette begrænset til udelukkende at være på tværs af forskellige minoriteter. I stedet er der masser af bonding med kvinder, der deler de samme udfordringer – både ift. sundhed og idræt og ikke mindst ift. at indgå i samfundet generelt. De centrale pointer er opsummeret i tabel 5.

Tabel 5: Integration i Foreningen Shahrazad

Integrationsform	Opsamlende analyse
Integration til idræt	Det er "et sted for dem" De vil gerne indgå i samfundet
Kulturel	Indlæring og socialisering på følgende områder: <ul style="list-style-type: none">- Læren om kroppen og hvordan man selv kan afhjælpe smerter- Lærer at "tage ansvar"- Lærer at beherske sproget bedre- Lærer at turde tale med flere uden for foreningen
Interaktiv	Interaktion med "ligestillede" → bonding Interaktion med svagtstillede kvinder fra andre lande → lille grad af bridging, men hovedsageligt bonding. Interaktion med Suzzane som repræsentant for majoriteten men samtidig som autoritet Manglende interaktion: etniske danske kvinder og de svagtstillede etniske minoriteter har for forskellige behov

6. Diskussion og perspektivering

Analysen indikerer, at Foreningen Shahrazad skaber integration til idræt for svagtstillede etniske minoritetskvinder. Kvinderne har lyst til at deltage og samtidig lærer de en masse både sundhedsmæssigt, socialt og kulturelt, mens de er til stede. Dette er især vigtigt, da målgruppen ellers står uden for samfundet på mange områder, og det kunne derfor være interessant at undersøge, om Foreningen Shahrazads visioner og mission i et vist omfang kan overføres til andre institutioner og foreninger. Det er dog vigtigt at huske på, at Foreningen Shahrazad ikke udgør en almindelig idrætsforening, da foreningen hører under handicapundervisning på aftenskoler. Dermed kan det diskuteres, om kvinderne rent faktisk ender ud med at være integreret i idrætten, som i Danmark i høj grad bygger på den traditionelle foreningsidræt. I aftenskoletilbud er der heller ikke de samme krav til foreningsdemokrati og fælles ansvar, som man ville opleve i den traditionelle foreningsidræt (Agergaard og Bonde 2013: 7). Det kan

derfor diskuteres, om der er de samme socialiseringseffekter af undervisningen, som der ville have været, hvis den havde foregået i foreningsregi. I denne opgave er det væsentligste dog, at undervisningen ser ud til at "ramme rigtigt" idet kvinderne får mulighed for at deltage i idrætslivet, som de ellers står uden for.

For en mere dybdegående undersøgelse af, om Foreningen Shahrazad fremmer integrationen, kunne det være relevant også at se på identificeret integration og dermed kvindernes følelser af at høre til – ikke bare i foreningen, men i det danske samfund generelt. Ved interviews med foreningens medlemmer over længere tid, ville det være muligt at få indblik i, hvad de mener, idrætsundervisningen giver dem personligt, social og fagligt og i hvilket omfang de kan anvende det uden for foreningens mure.

Endeligt kunne det være interessant at inddrage Bourdieus begreber om kapital i en analyse af, om det styrker kvindernes ressourcer at deltage i idrætsundervisningen. Ved at belyse deres opbygning af social kapital og samtidig være bevidst om, hvordan denne kan anvendes til at opnå både økonomisk og kulturel kapital, kunne det være interessant at se på, om idrætsundervisningen styrker deres muligheder og ressourcer i andre dele af livet (Agergaard 2013: 69).

7. Konklusion

I denne opgave blev det undersøgt, hvorvidt Foreningen Shahrazad fremmer svagtstillede etniske minoritetskvinders integration til det danske samfund. Analysen viser, at undervisningen i Foreningen Shahrazad formår at få en målgruppe, der ellers ofte står uden for idrætslivet, til at føle sig tilpas og trygge, og dermed fremmer integrationen til idræt for disse kvinder. Dernæst blev det undersøgt, om kvinderne gennemgår integrationsprocesser ved at deltage i idræts- og sundhedsundervisningen med udgangspunkt i begreberne om kulturel og interaktiv integration. Analysen viser, at kvinderne opbygger viden om kroppen og sundhed samt mere abstrakt viden om at tage ansvar og at socialisere. Dertil kommer, at de også får forbedret deres dansk af at deltage i undervisningen. Alt i alt indikerer dette, at kvindernes kulturelle integration fremmes. Derudover opbygger kvinderne vigtige netværk og relationer i ligeværdige forhold til andre, der oplever samme udfordringer som dem selv. Her er der dog primært tale om bonding frem for bridging, trods kvindernes forskellige etniske baggrund, da

de i undervisningen kun møder kvinder, der deler visse karakteristika med dem, nemlig at de er svagtstillede etniske minoritetskvinder. Det tyder dog på, at kvinderne kan bruge det – og i et vist omfang allerede bruger det – de lærer om at indgå i sociale relationer, til at opbygge netværk uden for foreningen. Dette styrker dermed kvindernes sociale kapital og de opbygger kompetencer til at indgå i flere relationer med majoritetsbefolkningen.

Alt i alt konkluderes det, at Foreningen Shahrazad udgør en arena, hvor svagtstillede etniske minoritetskvinders integration fremmes. Dette er vigtigt, da disse kvinder ellers står uden for både idrætsdeltagelsen samt andre dele af samfundet, hvorfor resultatet bliver endnu mere interessant – ikke mindst ift. at belyse, om andre typer foreninger kan lære noget af tilgangen i Foreningen Shahrazad.

8. Litteraturliste

Agergaard, Sine (2013). "Hvordan danske idrætsforeninger blev arenaer for etnisk integration. Udvikling og tilegnelse af en integrationspolitik for idræt" s. 63-85 i S. Agergaard og H. Bonde (red.): *Integration gennem kroppen*. København: Museum Tusulanums Forlag

Bonde, Hans og Agergaard, Sine (2013). *Integration gennem kroppen. Idræt, etnicitet og velfærds politik*. København: Museum Tusulanums Forlag

Bosswick, Wolfgang & Heckmann, Friedrich (2006). *Social integration of immigrants: Contribution of local and regional authorities*. European Forum for Migration Studies: University of Bamberg, Germany

Den Store Danske (2014). *Integration*.

http://denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/Samfund/International_politik_og_organisationer/integration

Foreningen Shahrazad 1. <http://www.shahrazad.dk/om-shahrazad/> (25/5 2016)

Foreningen Shahrazad 2. <http://www.shahrazad.dk/kurser/> (25/5 2016)

Kulturministeriet (2009). "Breddeidrættens sociale rummelighed" s. 7-9 i *Idræt For Alle*

Michelsen la Cour, Annette (2011). "Idræt og integration" s. 255-265 i L.F. Thing & U. Wagner (red.): *Grundbog i idrætssociologi*. København: Munksgaard

Michelsen La Cour (2013). "Om at blande brune og hvide kartofler" s. 185-210 i S. Agergaard og H. Bonde (red.): *Integration gennem kroppen*. København: Museum Tusulanums Forlag

Møller, Søren (2010). Idræt er en nøgle til integration, 27.december 2010,

<http://politiken.dk/debat/kroniken/ECE1152129/idraet-er-en-noegle-til-integration/> (1/6 2016)

Nielsen, Glem (2013). *The Usual Suspects*. Daglig fysisk aktivitet og idrætsdeltagelse blandt børn med anden etnisk baggrund end dansk" s. 131-159 i S. Agergaard og H. Bonde (red.): *Integration gennem kroppen*. København: Museum Tusulanums Forlag

Ottesen (2013). "Observationsstudier i idrætsfeltet" s. 106-122 i L.F. Thing & L. Ottesen (red.): *Metoder i Idrætsforskning*. København: Munksgaard

Pfister, Gertrud & Hacisoftaoglu, Ilknur (2013). "Mellem kulturer. Tyrkiske kvinders hverdagsliv og fritidsaktiviteter i Danmark" s.161-184 i S. Agergaard og H. Bonde (red.): *Integration gennem kroppen*. København: Museum Tusulanums Forlag

Putnam, Robert D. (1995). "Bowling Alone: America's Declining Social Capital" *Journal of Democracy*, 6(1): 65-78.

Thing & Ottesen (2013). "Det individuelle kvalitative interview" s. 74-89 i L.F. Thing & L. Ottesen (red.): *Metoder i Idrætsforskning*. København: Munksgaard

Thing, Lone Friis & Wagner, Ulrik (2012). "Sociologi og idrætsvidenskab – hånd i hånd", side 10-17 i *Grundbog i Idrætssociologi*. København: Munksgaard

Togeby, Lise (2002). *Etniske minoriteters deltagelse i demokratiske processer, herunder politiske partier, valg og offentlig debat*. AMID: Aalborg Universitet

Walseth, Kristin (2015). "Sport within Muslim organizations in Norway: ethnic segregated activities as arena for integration" *Leisure Studies*, 35(1): 78-99